

Stichting Museum Hilversum

Jaarrapport 2023 voor publicatie

Inhoudsopgave

<i>Directieverslag 2023</i>	2
<i>Bestuursverslag 2023</i>	15
<i>Jaarrekening 2023</i>	
1. Balans per 31 december 2023	18
2. Staat van baten en lasten over 2023	20
3. Kasstroomoverzicht over 2023	22
4. Toelichting algemeen	23
5. Grondslagen van balanswaardering en resultaatbepaling	27
6. Toelichting op de balans per 31 december 2023	30
7. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023	33
<i>Bijlagen</i>	
Begroting 2024	35
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36

Directieverslag 2023

Inhoud

Korte samenvatting	2
Voorwoord	2
Meerjarenplan 2024-2027	3
Organisatie personeelsbeleid	3
Collectiebeleid	4
Tentoonstellingsbeleid	4
Context programma	6
Educatie	8
Partners	8
Netwerken	8
Fair Practice Codes	8
De Governance Code Cultuur	9
De Code Culturele Diversiteit	9
Financiën	10
Denktanks & nevenfuncties directeur.....	10
Bezoekersaantallen, Bereik, Communicatie en Public Relations	11

Korte samenvatting

2023 was een geslaagd jaar, 35.265 mensen bezochten het museum. Het museum werd gemiddeld gewaardeerd met een 7,9. Fleur van Muiswinkel trad per 1 januari aan als nieuwe directeur. Het museum organiseerde 14 tentoonstellingen waar 116 fotografen aan deelnamen uit 28 verschillende landen; een derde was vrouw. Het museum werd tweetalig in haar algehele communicatie en de nieuwe website werd gelanceerd. Het kernteam van het museum werd versterkt door een conservator in dienst te nemen. Ook het communicatieteam werd uitgebreid. Floris Voorink werd in de lente de nieuwe bestuursvoorzitter. Er zijn arbeidsvoorwaarden opgesteld, er is een nieuw meerjarenbeleidsplan opgesteld voor de periode 2024-2027 en financieel heeft het museum het jaar met een positief resultaat afgesloten.

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van Museum Hilversum. Met gepaste trots, veel plezier en dankbaarheid kijk ik terug op een prachtig eerste jaar als directeur. Het museum bruist van de

energie en dankzij het inzet van het kernteam, de grote groep vrijwilligers, fotografen en onze vrienden, partners & stakeholders hebben we een inspirerend jaar achter de rug.

Vanaf de zomer zijn we begonnen met een bezoekersonderzoek. Dankzij die feedback weten we beter wat onze bezoekers verwachten en waarderen. Het zijn waardevolle reacties die we ter harte nemen en meenemen in de ontwikkeling van ons verdere programma-aanbod.

Een mooie ontdekking was dat een groot deel van de bezoekers meerdere keren per jaar naar het museum komen. Want dat is waar we als museum naar streven, bezoekers genoeg gevarieerd aanbod bieden dat blijft inspireren. Trots ben ik op het feit dat we als museum tweetalig zijn geworden in onze communicatie naar buiten en op zaal. Door het Engels overal door te voeren is het sinds dit jaar mogelijk voor niet-Nederlands sprekende en lezende bezoekers toch een volwaardige bezoekerservaring te hebben.

Museum Hilversum heeft nog zoveel kansen voor zich liggen om te groeien, te innoveren en te inspireren dat ik dankbaar ben dat we 2023 financieel positief afgerond hebben. Daardoor kunnen we vol vertrouwen voortbouwen op de ambities die we dit jaar hebben geformuleerd in ons meerjarenplan voor de aankomende vier jaar.

Hartelijke groet,

Fleur van Muiswinkel

Directeur Museum Hilversum

Meerjarenplan 2024-2027

Op 1 oktober 2023 heeft Museum Hilversum haar nieuwe meerjarenbeleidsplannen ingediend bij de Gemeente Hilversum. Hierin staan de groeiambities geformuleerd voor de aankomende jaren op het gebied van tentoonstellingen (nieuwsfotografie / beeldende kunst / commerciële exposities en internationalisering), bezoekersaantallen, financiële ambities, kernteam bezetting en on- en offline zichtbaarheid. 2023 was het jaar waarin al enkele stappen op deze aandachtsgebieden werden gezet, zoals in dit jaarverslag duidelijk zal worden. Een verandering ten opzichte van de voorgaande jaren is dat er duidelijker zal worden gestuurd op de meetbaarheid van de groei. Het museum streeft ernaar in deze aankomende periode te groeien naar een museum met een bovenregionale positie.

Organisatie personeelsbeleid

Qua personeelsbeleid veranderde er veel in 2023. De grootste verandering was het in dienst nemen van de directeur en de conservator. Goede ontwikkeling is dat het museum zijn eigen arbeidsvoorwaarden opstelde en het personeel een pensioenbijdrage is gaan aanbieden.

Het kernteam van het museum bestond op 31 december 2023 uit een combinatie van personeel in dienst, ZZP-ers en één vrijwilliger. De totale FTE van het museum is 1,6fte in dienst aangevuld met 2,2 fte.

Het kernteam werd gevormd door:

Fleur van Muiswinkel (directeur)

Fiepke van Niel (conservator)

Ed van den Brink (facilitair manager)

Veronique Jansen (communicatie & marketing)

Letty Lam (vrijwilligers coördinator)

Eleonora Schianchi (website en vertalingen)

Het aantal vrijwilligers bleef nagenoeg stabiel. De vrijwilligers zijn van vitaal belang voor het museum. Zij vervullen verschillende functies zoals baliemedewerkers, vrijwilligers coördinatie, event hosts, back-office support, bouwploeg en bestuursfuncties. Een grote impactvolle verandering was het stoppen van de bouwploeg. Na de zomer gaven de bouwploegmannen (leeftijd tussen de 69-80 jaar) aan dat het ombouwen van de tentoonstellingen te zwaar werd. Het museum kon geen vervanging vinden en is overgestapt op betaalde krachten voor opbouwwerkzaamheden.

Op bestuursniveau is er een nieuwe voorzitter aangetreden. Floris Voorink volgde Henk Broeders op. Het bestuur van Museum Hilversum bestaat uit Floris Voorink (voorzitter), Harrie van Boxmeer (penningmeester), Christjan Knijff (secretaris), Eline Deijs (algemeen bestuurslid) en Odette Rabeling (algemeen bestuurslid).

In 2023 heeft het museum meerdere stagiaires gehad die het team zijn komen versterken. De stagiaires waren afkomstig van verschillende opleidingen zoals het Nimeto uit Utrecht en het MBO College Amsterdam.

Collectiebeleid

Dankzij het aanstellen van de conservator kon het museum veel stappen nemen in het verbeteren van de collectieregistratie. Er waren grote achterstanden op het gebied van licenties. Eind 2023 was 95% van deze achterstand ingehaald, een enkele licentie liet nog even op zich wachten.

In 2023 heeft Museum Hilversum geen collectieaankopen gedaan. Dit was een bewuste keuze omdat de nieuwe directeur eerst helderheid wilde over de omvang van de bestaande collectie. Daarnaast werd er besloten om in 2024 een collectiebeleidsplan op te stellen waarin de kaders van het collectiebeleid helder staan omschreven. 2023 is gebruikt om de bestaande collectie goed te registreren, licenties op orde te brengen, opslag van de collectie te verbeteren en te investeren in een duurzame oplossing voor het presenteren van de collectie in de toekomst.

Tentoonstellingsbeleid

In 2023 organiseerde het museum 14 tentoonstellingen waar 114 fotografen aan deelnamen uit 28 verschillende landen. Vanaf begin 2023 werden er meer ruimtes binnen het museum geactiveerd als expositieruimte dan in de voorgaande jaren. Naast de drie grote expositiehallen werd er geprogrammeerd in de kleine tentoonstellingszaal in de oudbouw en in de voorkamer. De daardoor

ontstane mogelijkheid om meer verschillende tentoonstellingen tegelijkertijd te presenteren werd positief ontvangen door het publiek. Het resulteerde in 6 hoofdtentoonstellingen, 6 tentoonstellingen in de kleine zaal en 2 in de voorkamer.

Het tentoonstellingsbeleid van het museum bestaat uit een combinatie van zelf gecureerde tentoonstellingen en tentoonstellingen die worden ingekocht. In 2023 werden acht tentoonstellingen gecureerd door de directeur en de conservator.

Collectie tentoonstellingen

Nieuw dit jaar waren de tentoonstellingen naar aanleiding van de collectie van het museum. *Revised* is een serie tentoonstellingen waarin een werk uit de museale collectie nieuwsfotografie werd omkaderd met nieuw hedendaags werk

Samenwerking met externe curatoren

Het museum werkt ook met externe curatoren. *Self-reflective, Hendrik en Paula Kerstens* werd samengesteld door curator Maartje van den Heuvel. Zij is gelieerd aan de Universiteit van Leiden. Voor *Revised #2* werkten we samen met curator Stefano Carini gelieerd aan NOORimages, een in Amsterdam gevestigde internationaal werkende organisatie gespecialiseerd in documentairefotografie.

Sociaal maatschappelijke thema's

Terugkerende tentoonstellingen zijn de jaarlijkse overzichtstentoonstelling van De Zilveren Camera en de World Press Photo. Samen met eigen collectiepresentaties en tentoonstellingen zoals *Remembering Mandela*, *Inner Journey* en *Hilversum Beter Bekeken* toont Museum Hilversum doorlopend tentoonstellingen waarin sociaal maatschappelijke thema's centraal staan.

Titels tentoonstellingen 2023

World Press Photo 2022 / Zilveren Camera 2022 / Self-Reflective Hendrik & Paul Kerstens / Revised #1 / Voel het Nieuws / Revised #2 / Happy Holidays / Light Spaces / Hilversum Beter Bekeken / Inner Journey / Remembering Mandela / Het Perfecte Plaatje / Collectiepresentatie #1 / Slaapkamer van Sinterklaas.

Tentoongestelde fotografen 2023

Amber Bracken (CA), Matthew Abbot (AU), Lola de Almeida (BR), Isadora Romero (EC Faiz Abubakr Mohamed (SDN), Sodiq Adelakun Adekola (NE), Rijasolo (FR), Rehab Eldalil (EG) Fatima Shbair (PS), Bram Janssen (NL), Senthil Kumaran (IM), Kosuke Okahara (JP), Konstantinos Tsakalidis (GR), Nanna Heitmann (RU), Huillaume Herbaut (FR), Jonas Bendiksen (NO), Ismail Ferdous (BD), Louie Palu (USA), Yael Martinez (MX), Vladimir Encina (CO), Irina Werning (AR), Anonymous (MM), Abriansyah Liberto (ID), Charinthorn Rachurutchat (TH), Bart Maat (NL), Andreas Terlaak (NL), Carla Kogelman (NL), Eddy van Wessel (NL), Angelo Blankespoor (NL), Corné Sparidaens (NL), Daniel Rosenthal (NL), Claudia Otten (NL), David van Dam (NL), Bas Quaadvlieg (NL), David Hup (NL), Emiel Muijderman (NL), Sabine Joosten (NL), Freek van den Bergh (NL), Stacii Samidin (NL), Remko de Waal (NL), Ilvy Njiokiktjien (NL), Eveline van Elk (NL), Ton Toemen (NL), Ron Magielse (NL), Ronald Hoogendoorn (NL), Farren van Wyk (NL) Cynthia Boll (NL), Fleur Wiersma (NL), Jesper Peeters (NL), Kees van de Veen (NL), Laurens Bosch (NL), Folkert Koelewijn (NL), Sem van der Wal (NL), Jaap van den Beukel (NL), Eva Meylink (NL), Jasper Doest (NL), Joris van Gennip (NL), Koen van Weel (NL), Laura Chen (NL), Pierre Crom (NL), Mona van den Berg (NL), Robert Vos (NL), Patrick Post (NL), Ramon van Flymen (NL), Rob Pauel (NL), Robin van Lonkhuijsen (NL), Phil Nijhuis (NL), Sakir Khader (NL/PS), Zahra Reijs

(NL), Bart Maat (NL), Hendrik Kerstens (NL), Paula Kerstens (NL), Martin Parr (UK), Thomas Struth (DE), Enda Bowe (IE), Sander van Wettum (NL), Helen Dowling (BE/UK), Garrod Kirkwood (UK), Natascha de Mahieu (BE), Samson Kambalu (UK), Popel Coumou (NL), Tamar Frank (NL), Ilvy Njiokiktjien (NL), Gideon Mendel (ZA), Selma van Bijl (NL), Anke van der Meer (NL), Dieuwertje Bravenboer (NL), Marieke van de Velden (NL), Philip Brink (NL), Now you see me Moria, Raymond Rutting (NL), Sanne De Wilde (BE), Tanya Habjouqa (JO), Yuri Kozyrev (RU), Alixandra Fazzina (UK/IE), Francesco Zizola (IT), Kadir van Lohuizen (NL), Ruben Terlou (NL), Xiaoxiao Xu (CN), Rutger ten Broeke (NL), Annabel Oosteweeghel (NL), Pieter ten Hoopen (NL), Kim Boske (NL), Geert van Kesteren (NL), Harry Cock (NL), Bert Verhoeff (NL), Herman Dummer (NL), Wiel van der Randen (NL), G.A. van der Chijs (NL), Jacques Stevens (NL), Harry Pot (NL), Walter Blum (DE), Bastiaan Miché (NL). Linda Hakeboom (NL), Maurise Lede (NL)

Context programma

Museum Hilversum organiseerde in 2023 net als in de voorgaande jaren meer dan 25 events in aanvulling op de tentoonstellingen. Het werd een gevarieerd aanbod aan openingen, gesprekken met makers, rondleidingen, audiotours, speciale avond openstellingen, concerten, workshops, portfolio sessies en een uniek onderwaterfotografie duikevent.

Podium MH

Podium MH bestaat al enige tijd binnen de programmering van Museum Hilversum. Het is dé programmalijs waarin verdieping, reflectie en inspiratie centraal staan. In 2023 namen 30 sprekers deel aan dertien gesprekken. Elk gesprek en presentatie is bijzonder. Dankzij de intieme sfeer van de Raadzaal in het museum komen de gastspreker en het publiek op een open en ongedwongen manier gemakkelijk met elkaar in gesprek. De uitkomst van deze ontmoetingen is moeilijk in kwantitatieve cijfers te vatten. Echter, woorden zoals indrukwekkend, nieuwe inzichten en impact vallen naderhand regelmatig in de wandelgangen van het museum.

Uniek dit jaar was de presentatie van de Canadese World Press Photo winnaar Amber Bracken. Nergens anders in Nederland dan in Museum Hilversum gaf Amber Bracken een presentatie over haar werk.

Tijdens de Rainbow Week ging conservator Fiepke van Niel in gesprek met de drie jonge Nederlandse fotografen Marvel Harris, Noor Boiten en Tengbeh Kamara. Het onderwerp identiteit werd vanuit verschillende perspectieven besproken. De vragen rondom openheid, discretie en impact van sociale media zorgde voor openhartige reacties van zowel de sprekers als het publiek. Het was bijzonder om te zien dat er een grote variatie aan leeftijden in het publiek aanwezig was en er open over seksuele geaardheid gesproken kon worden.

Een gesprek dat ook veel indruk maakte op de aanwezigen was dat van journalist Bram Vermeulen en fotograaf Ilvy Njiokiktjien die met elkaar in gesprek gingen over het Zuid-Afrika van vroeger en vandaag. De complexiteit en de sociaal maatschappelijke realiteit van het land werd uitgebreid besproken en toegelicht.

Deelnemers Podium MH waren: Amber Bracken, Marieke van der Velden, Philip Brink, Zahra Reijts, Farren van Wijk, Sakir Khader, Freek van den Bergh, Carla Kogelman, Eddy van Wessel, Ahmet Polat, Natalia Toret, Farren van Wijk, Maartje van den Heuvel, Hendrik Kerstens, Paula Kerstens, Sanne de Wilde, Kadir van Lohuizen, Bas Siers, Rene van de Wetering, Raymond Rutting, Anke van der Meer, Selma van Bijl, Dieuwertje Bravenboer, Marvel Harris, Noor Boiten, Tengbeh Kamara, Tamar Frank, Popel Coumou, Ilvy Njiokiktjien, Bram Vermeulen.

Rondleidingen

Nieuw dit jaar was dat we vijf keer een rondleiding in het Engels hielden. Bij vijf tentoonstellingen gaven de deelnemende fotografen die zelf. Het publiek waardeert dit enorm omdat zij uit eerste hand achtergrondinformatie ontvangt en meer hoort over de context waarbinnen een werk/serie is gemaakt. We gaan dit dan ook voortzetten in 2024.

Speciale rondleidingen waren er voor de ouderenorganisatie Senver, de International Primary School uit Hilversum, fotoclub Argentum, fotoclub Perspectief, Fotobond, Profotonet en voor onze vrijwilligers.

Workshops

In 2023 werden er 9 workshops georganiseerd voor kinderen, jongeren en volwassenen. Onder meer door: Studio Kerstens / Raymond Rutting / Straat fotografie Merel Schoneveld en Michiel Heijmans / Tamar Frank / Popel Coumou. Voorheen heetten deze workshops 'medialabs'.

Muziek

Tijdens de vriendenavond op 15 juni speelde het Van Lennep kwartet in Museum Hilversum. Tijdens het Open Monumentenweekend van 2023 trad het hobokwartet van Ingrid Nissen (hobo), Zofia Balcar (viool), Mirjam Bosma (cello) en Monique Sytsma (altviool) twee keer op.

Film

Samen met het Filmtheater Hilversum werden in de zomer van 2023 drie filmklassiekers over vakantie getoond. *Les Vacances de Monsieur Hulot* (1953), *Before Sunrise* (1995) en *Roman Holiday* (1953). Voorafgaand aan de eerste film gaf museumdirecteur Fleur van Muiswinkel een inleiding over de tentoonstelling *Happy Holidays*.

Prikkelarme avond openstelling

In samenwerking met Nederlandse Vereniging voor Autisme Hilversum zijn twee prikkelarme avonden georganiseerd. Voorafgaand kwam een adviseur (16 jaar oud) om het museum te adviseren waar de tentoonstelling mogelijk iets aan te passen. Het gevolg was dat speciaal voor deze doelgroep de video's zachter werden gezet. Er werd met tijdsloten gewerkt zodat er niet te veel bezoekers tegelijkertijd aanwezig konden zijn.

Duiktank

Een uniek event vond eind augustus plaats op de stoep van het museum. In het kader van de zomertentoonstelling *Happy Holidays* werd er een duiktank voor de deur van het museum geplaatst. Vervolgens konden bezoekers onder begeleiding van professionele duikinstructeurs van het Technical Diving College Hilversum, onderwater fotograferen. Ruim 40 mensen hebben die dag een duik genomen.

Voel het Nieuws

In samenwerking met Daphne Wagemans en Canon hebben we special voor blinden en slechtzienden een tentoonstelling gemaakt. Deze liep parallel aan de Zilveren Camera en toonde vijf werken in 3D met audiotour en braille uitleg. Deze tentoonstelling is vervolgens mee op reis gegaan naar drie andere plekken in Nederland.

Bondsmeesterklasse uitreiking

Gedurende een dagprogramma konden leden van de Nederlandse Fotobond feedback ontvangen van professional Marc Prüst, vertelde Tom Meerman over de uitdagingen en oplossingen voor de straatfotograaf en vond de jurering en uitreiking voor de Bondsmeesterklasse (BMK) predicaat plaats.

Slaapkamer van Sinterklaas

Al jaren organiseert Museum Hilversum de Slaapkamer van Sinterklaas. Een evenement en tentoonstelling waarin Sinterklaas centraal staat. Ook dit jaar was er een fototentoonstelling te zien, waarin oude foto's uit verschillende archieven werden gecombineerd. De archieven waar werk uit werd getoond waren Gemeente Archief Hilversum en Collectie Spaarnestad.

Educatie

Educatie is een aandachtspunt voor Museum Hilversum. Al jaren worden er, dankzij de inzet van vrijwilligers met een didactische achtergrond en de kunsthistorische kennis in het kernteam, bij elke tentoonstelling speurtochten en kijkwijzers gemaakt. Deze zijn gratis verkrijgbaar bij de entree. De kijkwijzers zijn gericht op het VO en de speurwijzer op het PO. De kijkwijzers worden ook ingezet voor schoolbezoeken. In 2023 is er tijdens de tentoonstellingsperiode van de Zilveren Camera ook weer de Zilveren Camera Junior fotowedstrijd georganiseerd.

Partners

Museum Hilversum heeft meerdere vaste samenwerkingspartners op het gebied van tentoonstellingen en marketing & communicatie. In 2023 kwamen er twee nieuwe partners bij:

- 1) NOOR Images. NOOR Images is een in Amsterdam gevestigd, internationaal bureau voor documentairefotografie en visuele storytelling. Naast het bureau richt Stichting NOOR zich op het creëren van kansen voor visueel onderwijs en capaciteitsopbouw in ethische visuele journalistiek en documentaire praktijken.
- 2) Stichting Gooi & vecht Inclusief. De stichting maakt zich sterk voor de Rainbow Community in de Gooi & Vechtstreek.

Bestaande partners zijn: Stichting Zilveren Camera, World Press Photo, Stichting Mediaplein, Filmhuis Hilversum. Voor de partners op het gebied van communicatie zie verderop in dit jaarverslag.

Netwerken

Museum Hilversum is onderdeel van verschillende netwerken.

Lokaal is zij onderdeel van het Cultuurnetwerk Hilversum waarin professionele cultuurorganisaties samenwerken o.a.: MCO, De Vorstin, Filmtheater Hilversum, DAC, Grafisch Atelier Hilversum, Bibliotheek, Beeld & Geluid, Museum Hilversum, Globe e.a.

Regionaal is er het museale netwerk Regio Gooi en Vechtstreek waar de volgende instellingen onderdeel van zijn: Singer Laren, Museum Weesp, Comenius Museum, Stichting Grote Kerk Naarden, Rijksmuseum Muiderslot, Het Nederlands Vestingmuseum, Huizer Museum, Pinetum Blijdenstein, Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid, Kasteel-Museum Sypesteijn, Dudok Architectuur Centrum, Forteiland Pampus en Museum Hilversum.

Landelijk is Museum Hilversum onderdeel van Platform Fotografie Nederland. Deelnemende organisaties zijn: BredaPhoto, Dupho, Fotodok, Maria Austria Institute, Museum Hilversum, Nederlands fotomuseum, Noorderlicht, World Press Photo, Paradox, Zilveren Camera, Fotomuseum Den Haag.

Fair Practice Codes

Museum Hilversum zet zich in voor een eerlijke, duurzame en transparante bedrijfsvoering die respectvol en solidair naar elkaar is. Waarin in vertrouwen met elkaar wordt gewerkt en rekening

wordt gehouden met elkaars belangen. Op die manier versterken we de potentie en kansen van makers en werknemers ten volle en laten we die renderen.

De Governance Code Cultuur

Het museum heeft een bestuursmodel met een professioneel onafhankelijk bestuur, dat toezicht houdt en ruimte geeft aan betrokkenheid van belanghebbenden. Het museum realiseert haar maatschappelijke doelstelling op een duurzame en bedrijfsmatig verantwoorde wijze en waarborgt de artistieke integriteit. Het museum kent een integere en open cultuur. Bestuurders dragen dat uit en vervullen aldus een voorbeeldfunctie.

Het museum realiseert haar maatschappelijke doel om culturele waarde te creëren, door onder andere tentoonstellingen, lezingen en workshops te organiseren die voor iedereen toegankelijk zijn. Naast de reguliere openstellingen waarvoor een entreeprijs gevraagd wordt, is het museum minimaal twee keer per jaar gratis toegankelijk.

Het bestuur komt minimaal zes keer per jaar bij elkaar. De bestuursleden krijgen geen bezoldiging voor hun functie. De bestuursleden kunnen twee keer een periode van vier jaar in het bestuur zitting nemen. De (neven)functies van bestuurders staan vermeld op de website van het museum.

Het bestuur neemt hun eigen verantwoordelijkheid voor het naleven van de Code. Het bestuur neemt het initiatief voor het verankeren van de Code in de organisatie en draagt zorg voor het naleven van de Code door de organisatie. Het bestuur heeft een externe vertrouwenspersoon aangesteld om eventuele gebeurtenissen bespreekbaar te maken.

Het bestuur stelt de rechtsvorm en het besturingsmodel van de organisatie vast. De organisatiestructuur en financiële inrichting zijn helder en maken een eenduidige toedeling mogelijk van de bestuurlijke en toezichthoudende verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

De directeur rapporteert aan het bestuur over contacten met de externe belanghebbenden. Het gaat dan om de aard, inhoud en resultaten van deze contacten. Dit maakt het mogelijk dat het bestuur bij het uitoefenen van zijn toezicht daarmee rekening kan houden, daar tijdig en effectief op kan anticiperen en waar nodig, in overleg met de directeur, zelf contact kan hebben met deze relaties.

De directeur en het bestuur zorgen dat zij vanuit het belang van de organisatie conflicten onderling actief beheersen en zo snel mogelijk oplossen. Arbeidsconflicten met de directeur worden door het bestuur opgelost.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het functioneren en de resultaten van de organisatie. De directeur heeft de dagelijkse leiding, zorgt ervoor dat de artistieke en zakelijke belangen, integriteit en onafhankelijkheid die voor een culturele organisatie wezenlijk zijn, worden gewaarborgd. De directeur doet dit zowel intern als in de verhouding met subsidiënten, sponsors, private en overige financiers. En legt verantwoording af aan het bestuur.

Het bestuur en de directeur zijn verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving. Het bestuur en directeur handelen als goede werkgever. Het beloningsbeleid voor de medewerkers van de organisatie past bij de aard, omvang en maatschappelijke doelstelling van de organisatie en stemt overeen met wettelijke voorschriften en (waar van toepassing) subsidievoorwaarden.

De Code Culturele Diversiteit

Programma: Het programma van Museum Hilversum kenmerkt zich door een cultureel, maatschappelijk, gender en leeftijd diverse insteek.

Publiek: Het museale publiek is in 2023 meer leeftijd divers geworden, dankzij de ruimere aandacht in de programmering voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Ook voor blinden en slechtzienden, mensen met autisme en de LGBTQI+ gemeenschap was meer aandacht binnen zowel de publiekswerking als het programma.

Personeel: In 2023 is het kernteam van Museum Hilversum sterk in leeftijd veranderd. De gemiddelde leeftijd is gedaald van 64 naar 50. Dit vooral dankzij het aantreden van de nieuwe directeur, de conservator en de project assistent. De verhouding mannen vrouwen is 1:6. In het museum werken mensen met verschillende culturele achtergronden.

Partners: Dankzij de samenwerking met Stichting Gooi & Vecht Inclusief en Autisme Vereniging Nederland heeft het museum ook in haar partnerships meer diversiteit weten te realiseren.

Financiën

Museum Hilversum heeft een gemixte opbrengstenstructuur bestaande uit: ticketinkomsten, subsidies, locatieverhuur en de museumwinkel. Medio 2023 heeft het museum besloten haar entreeticket met 1 euro te verhogen naar 9,50 euro voltarief. Verder heeft het museum financiële steun van verschillende nieuwe fondsen binnen gehaald zoals van Stichting Stokroos, VSBfonds en Culture Ireland. Vaste subsidiegevers zoals Gemeente Hilversum, Stadsfonds en Mondriaan Fonds hebben het museum ook in 2023 weer gesteund.

Het museum is gevestigd in het voormalig stadshuis uit 1881. De raadzaal wordt nog steeds verhuurd als trouwlocatie. Ook kunnen commerciële bedrijven het museum of specifieke zalen huren voor bijeenkomsten en meetings. Er zal echter altijd getoetst worden of de hoofddoelstelling, namelijk tentoonstellingen tonen, niet in het gedrang komt.

Het aanbod in de museumwinkel is in 2023 sterk uitgebreid. Meer kinderkunstboeken, fotografieboeken en merchandise zijn ingekocht. Het resultaat is een lichte stijging in de opbrengsten van de winkel ten opzichte van voorgaande jaren.

Denktanks & nevenfuncties directeur

Directeur Fleur van Muiswinkel heeft in 2023 zitting genomen in meerdere (landelijke) denktanks. Onder andere bij een denktank georganiseerd door de Raad voor Cultuur over de toekomst van de fotografie in het nieuwe cultuurbeleid.

Ze neemt deel aan de keteltafel fotografie georganiseerd door Platform ACCT. Platform ACCT (Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst) is een initiatief van het complete werkveld. Samenwerken zetten deelnemers zich in voor het verbeteren van de arbeidsmarkt in de culturele en creatieve sector. Platform ACCT is opgericht met steun van de Kunstenbond en Federatie Cultuur. Het wordt gefinancierd door het ministerie van OCW en gedragen door de belangrijkste culturele organisaties in Nederland.

Van Muiswinkel heeft ook meegewerkt aan de ontwikkeling van de plannen voor de herinrichting van Kerkbrink in Hilversum en neemt zitting in de taskforce Centrum van de gemeente Hilversum.

Van Muiswinkel is bestuurslid bij Stichting Mediaplein en Stichting Surreal Projects.

Bezoekersaantallen 2023 per expositieperiode

<u>Titel tentoonstelling grote zaal</u>	<u>Bezoekers</u>	<u>Expositieperiode</u>
1 Het Perfecte Plaatje 2022	2189	2 januari - 8 januari
2 World Press Photo 2022	5126	14 januari - 5 februari
3 Zilveren Camera 2022	8408	12 februari - 2 april
4 Self-Reflective Hendrik Kerstens	4111	8 april - 25 juni
5 Happy Holidays	4770	1 juli – 10 september
6 Light Spaces	5778	17 September – 26 November
7 Remembering Mandela + Het Perfecte Plaatje 2023	4883	2 december – 31 december
Totaal aantal bezoekers	35265	

<u>Titel tentoonstelling</u>	<u>Bezoekers opening</u>
World Press Photo 2022	177
Zilveren Camera 2022	221
Self-Reflective Hendrik Kerstens	163
Happy Holidays	150
Light Spaces / Inner Journey / Hilversum Beter	
Bekeken	273
Remembering Mandela / Het Perfecte Plaatje 2023	150
Totaal aantal bezoekers opening	1134

Sinds de verzelfstandiging in 2013 is het bereik van Museum Hilversum als volgt geweest:

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bezoeken	32.499	35.266	39.935	35.914	30.235	18.094	45.567	35.265

Tabel – totaaloverzicht fysieke bezoekers museum

Toelichting: Ondanks dat er een daling in het aantal bezoekersaantallen te zien is ten opzichte van 2022 kunnen we concluderen dat Museum Hilversum een bijzonder goed jaar gedraaid heeft. De extreme stijging in 2022 was dankzij een blockbuster in de zomer.

In 2023 zien we echter dat ook zonder blockbuster we een grote sprong weten te maken ten opzichte van 2021. Wat ook opvallend is dat de spreiding van de bezoekers gedurende het jaar goed is. Museum Hilversum trok in 2023 gemiddeld 678 bezoekers per week.

Het museum is dagelijks geopend tussen 11-17u. In 2023 is er onderzoek gedaan of het wenselijk was dit voort te zetten en gezien de bezoekersaantallen op maandag en dinsdag is ervoor kozen de openingstijden te behouden.

Bereik museumkaart

Museum Hilversum verwelkomde in 2023 een nieuw record wat betreft bezoekers met een Museumkaart, t.w. 19.050 bezoekers (53% van totaalbereik). Dit was in 2022 17.521 (was 38%). Het overzicht over de afgelopen jaren is als volgt:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal bezoekers	17.1234	13.678	11.984	6.008	17.521	19.050
Totaalbereik	43%	38%	41%	29%	38%	53%

Totaal – overzicht bezoekers met museumkaart

Meer dan de helft (69%) van de bezoekers met een museumkaart is 56 jaar of ouder en 20% is 36 t/m 55 jaar. De groep jongeren blijft achter, wat voor een deel te verklaren is doordat jongeren in verhouding tot volwassenen minder vaak in het bezit zijn van een Museumkaart. De schoolbezoeken en bezoek aan de slaapkamer van Sinterklaas worden separaat genoteerd.

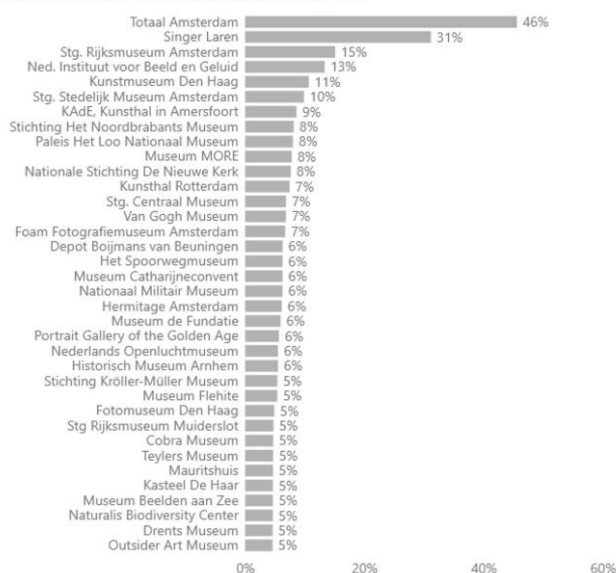
Bereik jongeren en kinderen

In het kassasysteem van Museum Hilversum worden kinderen/jongeren geregistreerd door de deelname aan het bezoek aan te geven, de CJP kaarten en de jongeren-museumkaarten. In 2023 hebben in totaal 5834 kinderen & jongeren het museum bezocht (2333 leerlingen via scholen + 3501 buiten school om). In 2022 waren dat er 4.999. Dat betekent een groei van 16% in 2023.

Regionaal bereik op basis van de museumkaart

In 2023 kwam 55% van de bezoekers uit de provincie Noord-Holland (was 53% in 2022). Gevolgd door de provincies Utrecht met 19% (was 17%) en Zuid-Holland 6% (was 7%). Daarna volgen Gelderland, Noord-Brabant en Flevoland. Bezoekers van Museum Hilversum bezochten ook verschillende musea in Amsterdam (46%), Singer Laren (31%), Rijksmuseum Amsterdam (15%) en Beeld en Geluid (13%).

Bezoekers van het Museum Hilversum bezochten ook:



Overzicht bezoekers met Museumkaart

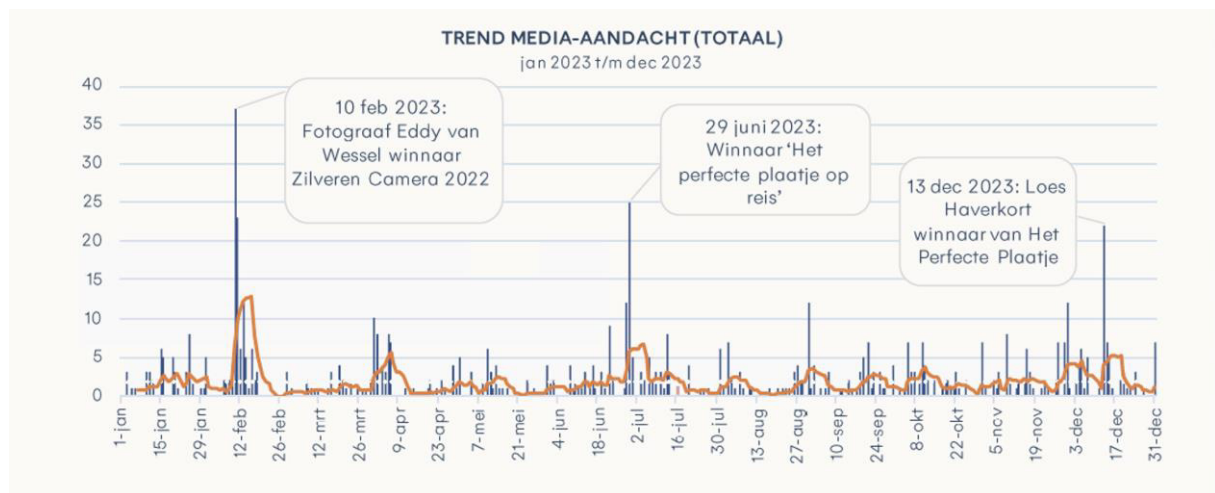
Reizende tentoonstelling

De tentoonstelling Voel het Nieuws die het museum bij de tentoonstelling Zilveren Camera liet zien reisde naar Apeldoorn, Zwolle en Haarlem.

Media

Opvallend is de verhoging van het bereik. Het totale bereik komt in 2023 uit op 287.153.585. Dit was 213.467.730 in 2022 en 80.273.012 in 2021. Ook de media-aandacht nam toe. De totale berichtgeving bestaat uit 678 nieuwsberichten (was 495 in 2022).

In het eerste kwartaal verschijnen de meeste nieuwsberichten en is de mediawaarde en het bereik het hoogst. De media-aandacht vertoont een aantal opvallende pieken, zoals de berichtgeving op 10 februari wanneer fotograaf Eddy van Wessel winnaar is van de Zilveren Camera 2022.



Tabel media-aandacht, bron Media Info Groep

De expositie Zilveren Camera genereerde media-aandacht op televisie, in o.a. het NOS journaal, Jeugdjournaal, RTL Nieuws (fragment op TV en online), Shownieuws, Op1, omroep Max en Buitenhof. Verder ook BNR Nieuwsradio, NPO Radio 1 en Nooit meer slapen. Verder werd de tentoonstelling Het Perfecte Plaatje regelmatig aangekondigd in het gelijknamige tv-programma bij RTL. Ook was de directeur Fleur van Muiswinkel verschillende keren in het programma te zien om foto's te beoordelen.

De mediawaarde was in de gedrukte media het grootst via publicaties in Gooi en Eemlander (alle titels), Focus, Volkskrant, NRC en Trouw. Online staan AD, noordhollandsdagblad.nl en de Gelderlander in de top 3 van mediawaarde.



Website

Het totaal aantal bezoeken aan de website was in 2023 ruim 50K. Dit was bijna 225% minder bezoekers dan in 2022. De voornaamste reden is dat het museum geen blockbuster had in 2023.

Bijna 11K van de online bezoeken waren afkomstig vanuit de Google Ads (bijna 14K in 2022). Ook voor 2024 heeft Museum Hilversum een Google Grants afgesloten bij INTK met een AdWords tegoed van \$120.000 per jaar (een advertentietegoed voor AdWords-advertenties voor non-profitorganisaties).

E-mailmarketing

Het relatiebestand bestaat uit 10.569 relaties. Hiervan ontvangen 10.000 relaties de digitale nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief met informatie over tentoonstellingen en activiteiten wordt goed geopend. Het percentage ontvangers dat de nieuwsbrief opent ligt rond de 60%.

In 2023 zijn ruim 1.000 relaties verwijderd omdat ze het laatste jaar inactief waren.

Sociale Media

Museum Hilversum maakt om zich te profileren via sociale media, digitale bewegende content van de exposities en lezingen en is actief op de volgende kanalen: Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, en LinkedIn. Het museum gebruikt de socials voor het uitdragen en versterken van het merk, om snel en effectief traffic te genereren naar waar ze aanwezig is (bijv. evenement) en om te onderzoeken wat er leeft onder de bezoekers. Het online bereik vertoont de volgende ontwikkeling:

Volgers	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Facebook	5.973	7.123	8.000	8.408	9.147	9.413	9.600	9.760
Twitter	2.303	2.432	2.500	2.594	2.661	2.693	2.673	2.619
Instagram	230	601	1.200	2.106	2.720	3.021	3.655	4.364
LinkedIn					178	244	357	527

Tabel – overzicht sociale media 2023

Hilversum, 26 maart 2024

Bestuursverslag 2023

Bestuursverslag Museum 2023

1. Doelstelling

Voor Museum Hilversum geldt de volgende doelomschrijving (herziene statuten maart 2021):

1. het informeren van het publiek ten aanzien van het cultuuraanbod van het museum;
2. het ontwikkelen en uitvoeren van een relevant educatief aanbod;
3. het verwerven en beheren van de collectie fotografie en mediakunst;
4. het organiseren van tentoonstellingen, lezingen, excursies, publicaties en andere activiteiten

De stichting is een organisatie zonder winstoogmerk

Het beleid van het museum is vastgelegd in het “beleidsplan museum Hilversum 2024-2027”.

De missie van het museum, ‘Mensen inspireren om te reflecteren op wat er in de wereld speelt.’, wordt verwezenlijkt door het presenteren van exposities, het ontwikkelen van een cultuureducatie aanbod, het organiseren van debatten en lezingen. Daarnaast behoort het ontwikkelen, beheren en behouden van een sterke collectie tot de kernactiviteiten van het museum.

2 Samenstelling Bestuur en Directie

Het bestuur bestond eind 2023 uit de volgende personen:

F.G.J. Voorink (voorzitter, m, 1975)
H.J.A.M. van Boxmeer (penningmeester, m, 1952)
C.J. Knijff (secretaris, m, 1979)
E. Deijs (v, 1970)
O.P.N. Rabeling (v, 1969)

De heer Voorink is in mei 2023 de heer Henk Broeders opgevolgd als voorzitter van het bestuur.

De directie bestond eind 2023 uit de volgende persoon:

F. van Muiswinkel (v, 1981)

Mevrouw Van Muiswinkel heeft vanaf 1 januari de directievoering overgenomen van Stef van Breugel.

Het bestuur kwam in 2023 6 bij elkaar voor een bestuursvergadering, waarvan 2 keer online. Ook kwam het bestuur in juli 2023 bij elkaar ter voorbereiding op het meerjarenplan. Daarnaast is er veelvuldig contact geweest tussen voorzitter, penningmeester en directeur waar het ging om lopende en urgente zaken, maar ook vaststellen van concept-kwartaalcijfers en het tussentijds bijstellen van de begroting. Van alle vergaderingen is een verslag gemaakt.

Het bestuur vervulde haar representatieve taak door de aanwezigheid bij openingen van exposities en lezingen. De voorzitter en de directie hebben daar waar noodzakelijk gezamenlijk opgetreden in de contacten met het College van Burgemeester en Wethouders. De rol-afstemming met de directeur is goed.

3 Terugblik op 2023

Verslag Activiteiten

Zie voor een verslag van de activiteiten in 2023 het overzicht zoals verstrekt in het directieverslag.

Bereik

Met ruim 35000 bezoekers was in 2023 het museum minder goed bezocht dan in 2022 (ruim 45000). Een daling die verwacht was, en voornamelijk toe te schrijven is aan de uiterst succesvolle tentoonstelling Icons van William Rutten in 2022. Het aantal bezoekers ligt daarmee op een vergelijkbaar niveau als in de jaren voor de corona epidemie. Een knap resultaat in een jaar met veel veranderingen, en een goede basis voor een verdere stijging in 2024.

Financiën

Het museum kende financieel een stabiel jaar, waarbij er onderaan de streep een klein overschot te melden valt. Doelstelling is om de komende jaren een groter bereik te realiseren, waarbij ook de financiële robuustheid van het museum verder versterkt kan worden. De kosten zullen naar verwachting de komende jaren ook blijven stijgen.

Beleid 2023 was een jaar van grote veranderingen. Met Fleur van Muiswinkel heeft het museum een nieuwe directeur. In haar eerste jaar als directeur is er voor en achter de schermen veel gebeurd. Het bestuur heeft grote waardering voor de energie, visie en vakmanschap waarmee de directeur in haar nieuwe functie aan het werk is gegaan, en heeft dan ook vol overtuiging en enthousiasme haar contract verlengd voor onbepaalde tijd.

Gelukkig kan het museum rekenen op trouwe vrijwilligers die ook in 2023 weer met veel passie en inzet hebben bijgedragen aan het museum. Wel is er noodgedwongen een aantal taken die voorheen door vrijwilligers werden gedaan door commerciële partijen overgenomen. Dat is in een tijd waarin het vinden van vrijwilligers in de maatschappij geen sinecure is, een logische ontwikkeling, maar stelt natuurlijk ook het museum voor hogere kosten. (doelstelling 1,2 en 4)

Het bestuur van de Stichting Museum Hilversum onderhoudt collegiale banden met de Vriendenstichting van Museum Hilversum. De Stichting Vrienden van Museum Hilversum stelt over 2023 een eigen jaarverslag vast. (doelstelling 1 en 2).

In het kader van de verdere professionalisering is de formatie binnen het museum uitgebreid, en is er mede daardoor serieus werk gemaakt van het beheer van de collectie. (doelstelling 3)

Ook is er een meerjaren bestuursplan opgesteld en voorgelegd aan de gemeente, hetgeen een goede basis legt voor de komende jaren.

Sowieso is de samenwerking met de gemeente goed te noemen, contacten op uitvoerend, ambtelijk en bestuurlijk niveau verlopen goed. In 2023 is verder gewerkt aan afspraken over beheer en onderhoud van het gebouw, en ook dat geeft vertrouwen in de toekomst. (doelstellingen 1 t/m 4)

De plannen voor de herontwikkeling van de kerkbrink, en de samenwerking met partijen in stichting Mediaplein verlopen gestaag, en zullen de komende jaren fysiek gestalte krijgen. Het bestuur van Museum Hilversum is er van overtuigd dat dit grote kansen biedt, voor heel Hilversum, maar in het bijzonder ook voor het museum. (doelstelling 1 en 4)

Vooruitblik 2024

2024 belooft een belangrijk jaar te worden voor het museum.

De samenwerking met belangrijke partners zoals gemeente, Zilveren Camera en World Press Photo zal worden uitgebouwd en verder geprofessionaliseerd.

Met de ontwikkelingen rondom de Kerkbrink als mediaplein en de komst van Beeld en Geluid en de Bibliotheek ontstaan nieuwe culturele trekkers aan de Kerkbrink, en volop mogelijkheden voor het museum om haar positie in het culturele landschap van Hilversum te versterken.

De ambitie is daarnaast om de financiële positie van het museum verder te versterken, door te sturen op kostenbewustzijn, maar ook door het uitbouwen van activiteiten die inkomsten genereren voor het museum.

Hilversum, 26 maart 2024

Jaarrekening 2023

1. Balans per 31 december 2023 *(na verwerking resultaat na belasting)*

Activa

	31 december 2023	31 december 2022
	€	€
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	22.173	30.159
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	8.570	4.888
Nog te factureren omzet	1.071	-
Debiteuren	3.899	12.057
Rekening courant gelieerde instelling	614	307
Te vorderen belastingen	29.657	58.068
Overige kortlopende vorderingen	33.953	27.850
Overlopende activa	51.350	88.809
Liquide middelen	176.817	164.689
	305.931	356.668
Totaal activa	328.104	386.827

	31 december 2023	31 december 2022
	€	€
EIGEN VERMOGEN		
Bestemmingsreserves	15.000	43.708
Overige reserves:		
Continuïteitsreserve	110.000	110.000
Algemene reserve	64.549	23.385
	<u>189.549</u>	<u>177.093</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Leveranciers	93.339	163.734
Overlopende passiva	45.216	46.000
	<u>138.555</u>	<u>209.734</u>
Totaal passiva	<u>328.104</u>	<u>386.827</u>

2. Staat van baten en lasten over 2023

	Werkelijk 2023	Herziene begroting 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
OPBRENGSTEN			
Subsidies	698.900	698.900	650.880
Fondsen en bijdragen	75.078	116.000	44.000
Museum	117.538	92.500	216.854
Winkel	14.021	7.500	29.366
Zalen en horeca	42.026	20.000	32.685
	<u>947.563</u>	<u>934.900</u>	<u>973.785</u>
DIRECTE KOSTEN			
Winkel	10.528	2.500	26.275
Zalen en horeca	11.177	3.500	13.124
	<u>21.705</u>	<u>6.000</u>	<u>39.399</u>
BRUTO MARGE	<u>925.858</u>	<u>928.900</u>	<u>934.386</u>
BEDRIJFSKOSTEN			
Lonen en salarissen	96.359		-
Sociale lasten	19.102	92.000	-
Afschrijvingen	8.726	8.000	9.185
Vergoedingen uitbestede werkzaamheden	157.830	180.600	251.217
Presentaties & Manifestaties	195.454	237.750	185.144
Kosten van Projecten	49.808	43.000	58.769
Kosten instandhouding collectie	12.206	25.000	32.103
Overige bedrijfskosten	377.754	369.750	365.048
Incidentele baten en lasten	-/- 3.036	4.000	31.945
Rentebaten en -lasten	-/- 801	-	18
	<u>913.402</u>	<u>960.100</u>	<u>933.429</u>
RESULTAAT VERSLAGJAAR	<u>12.456</u>	<u>-/- 31.200</u>	<u>957</u>

Wordt vervolgd op de volgende pagina.

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

De bestemming van het resultaat 2023 ad € 15.709 wordt als volgt gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
<i>Toevoegingen aan reserves</i>		
<u>Bestemmingsreserves</u>		
Collectiebeleid	-	16.000
Website	-	5.000
Mediaplein	15.000	-/- 1.193
	<u>15.000</u>	<u>19.807</u>
<u>Overige reserves</u>		
Continuïteitsreserve	-	10.000
Algemene Reserve	41.164	16.657
	<u>41.164</u>	<u>26.657</u>
Totaal toevoegingen reserves	A <u>56.164</u>	<u>46.464</u>
<i>Onttrekkingen aan bestemmingsreserves</i>		
Collectiebeleid	16.000	10.730
Mediaplein	15.000	15.407
Website	5.000	-
Educatie (mediawijsheid)	7.708	6.870
Museumregistratie	-	12.500
	B <u>43.708</u>	<u>45.507</u>
<i>Per saldo bestemming</i>	C = A -/- B C <u>12.456</u>	<u>957</u>

3. Kasstroomoverzicht over 2023

	2023	2022
	€	€
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat boekjaar	12.456	957
Bij: afschrijvingen	8.726	9.185
Mutaties in het werkkapitaal:		
Vorraden	-/- 3.682	2.425
Vorderingen en overlopende activa	66.547	-/- 55.969
Kortlopende schulden	-/- 71.179	2.073
	12.868	-/- 41.329
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings materiële vaste activa	-/- 740	-/- 11.276
Desinvesteringen materiële vaste activa	-	-
	-/- 740	-/- 11.276
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	-	-
<i>Netto kasstroom</i>	12.128	-/- 52.605
<i>Liquide middelen per 1 januari</i>	164.689	217.294
<i>Liquide middelen per 31 december</i>	176.817	164.689
<i>Maximum krediet bij kredietinstellingen per 31 december</i>	-	-
<i>Beschikbare liquiditeit per 31 december</i>	176.817	164.689

4. Toelichting algemeen

Oprichting en doel van de stichting

De stichting is opgericht op 15 mei 2013. De stichting heeft op 8 november 2018 haar doelomschrijving veranderd naar:

- a. het verwerven en beheeren van een collectie fotografie en mediakunst;
- b. het organiseren van een nationaal en internationaal forum voor fotografie en mediakunst en daaraan verbonden het organiseren van een landelijke prijs voor mediakunst, tentoonstellingen, lezingen, excursies, publicaties en andere activiteiten;
- c. het informeren van het publiek ten aanzien van het cultuuraanbod van het museum;
- d. het ontwikkelen en uitvoeren van een relevant educatief aanbod;
- e. alsmede het verrichten van al wat met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Zij doet dit mede door het exploiteren van het gebouwencomplex omvattende het museum met bijbehorende vergader- en ontvangstruimte alsmede depots en voorts door alle toegestane middelen die rechtstreeks of zijdelings aan de verwezenlijking van de doelstelling kunnen bijdragen.

De stichting is een organisatie zonder winstoogmerk.

Activiteiten van de stichting

De stichting exploiteert het museum gericht op mediakunst en -cultuur, ondergebracht in het door het museum gehuurde gebouwencomplex aan de Kerkbrink 6 te Hilversum.

Statutaire zetel en inschrijving Kamer van Koophandel

De stichting is statutair gevestigd te Hilversum en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 57980608.

Statutenwijziging en verkrijging ANBI status

Op 8 november 2018 heeft de stichting haar statuten gewijzigd waarbij na ontbinding een eventueel batig saldo moet worden besteed ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling (ANBI) met een soortgelijke doelstelling. De stichting heeft de ANBI status verkregen met de aanvullende cultuurstatus met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018.

Beleid

Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld. Inmiddels is het beleidsplan 2024-2027 goedgekeurd.

Omzetbelasting

De activiteiten van de stichting zijn belast met omzetbelasting. De toegang tot het museum, de verkoop van boeken en horeca verstrekkingen zijn belast met het lage tarief van 9%. De verkoop van artikelen is belast tegen het hoge tarief. Betaalde omzetbelasting op kosten en investeringen is verrekenbaar met af te dragen omzetbelasting.

Bestuursleden

Het bestuur bestond per 31 december 2023 uit de volgende personen:

- De heer F.G.J. Voorink (voorzitter)
- De heer C.J. Knijff (secretaris)
- De heer H.J.A.M. van Boxmeer (penningmeester)
- Mevrouw O.P.N. Rabeling-Goelst (bestuurslid)
- Mevrouw M. Deijs (bestuurslid)

Directie

Per 1 januari 2023 is mevrouw F.M. van Muiswinkel benoemd tot directeur van de stichting. De directie van de stichting werd tot en met 2022 gevoerd door Van Breugel Art Projects B.V. te Utrecht namens wie optrad de heer S.W.F.M. van Breugel.

Aantal personeelsleden

In de verslagperiode waren er 1,4 medewerkers in dienst bij de stichting (2022: nihil).

Vaststelling jaarrekening 2022

De jaarrekening 2022 is opgemaakt en voorzien van een controleverklaring van de onafhankelijke accountant op 29 maart 2023. De jaarrekening 2022 is vastgesteld door het bestuur op 29 maart 2023. Op 17 oktober 2023 heeft de Gemeente Hilversum de subsidie verantwoording over 2022 vastgesteld.

Begroting 2023

De herziene begroting 2023 is vastgesteld op 15 mei 2023 uitkomende op het resultaat van

-/- € 31.200. De getallen van de herziene begroting zijn ter vergelijking opgenomen in de jaarrekening.

Belangrijkste afwijkingen werkelijke cijfers 2023 ten opzichte van herziene begroting 2023

Het werkelijke resultaat van 2023 van € 12.000 positief, is € 43.000 beter uitgekomen dan het begrote resultaat van € 31.000 negatief. Dat wordt in grote lijnen als volgt verklaard:

De cultuurbijdragen zijn € 32.000 lager dan begroot. Deze post laat zich moeilijk begroten vanwege de afhankelijkheid van voornamelijk eenmalig te ontvangen toezeggingen. De kaartverkoop is € 26.000 hoger dan begroot door goede bezoekersaantallen en het besluit om halverwege het jaar 2023 de toegangsprijs te verhogen. De inkomsten en directe kosten van de winkel en de horeca zijn hoger dan was begroot. Deze inkomsten zijn mede afhankelijk van de activiteiten en kunnen daardoor jaarlijks wisselend zijn.

De kosten van uitbestede werkzaamheden zijn € 23.000 lager dan begroot wat voornamelijk wordt veroorzaakt doordat een medewerker in dienst is gekomen en niet als ZZP-er voor het Museum heeft gewerkt. Als gevolg hiervan zijn de loonkosten inclusief sociale lasten € 23.000 hoger dan begroot.

De kosten van presentaties en manifestaties zijn € 43.000 lager dan begroot door kostenbesparingen. En voorts doordat in het najaar enkele begrote tentoonstellingen zijn vervangen door meerdere andere tentoonstellingen die tegelijkertijd geëxposeerd konden worden.

De begrote uitgaven voor de Collectie van € 25.000 zijn slechts voor de helft uitgegeven omdat eerst wordt ingezet op het op orde krijgen van de huidige collectie. De uitgaven zijn daarmee vooruitgeschoven naar volgende jaren.

Opgaaf bezoldiging WNT 2023

Op 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. Op grond van de WNT moeten de inkomens van alle topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector openbaar worden gemaakt, evenals de inkomens van medewerkers met een inkomen boven de wettelijke norm.

Controleverklaring afgegeven d.d. 28 maart 2024.

In het verslagjaar 2023 is de bezoldiging van de topfunctionaris van de stichting beneden het bezoldigingsmaximum van de WNT gebleven. Naast de topfunctionaris waren er geen andere medewerkers met een inkomen boven de wettelijke norm.

Voor het verslagjaar 2023 betreft deze opgaaf de volgende persoon:

Naam:	F.M. van Muiswinkel
Functies:	Directeur
(Fictieve) dienstbetrekking:	Ja
Duur contract in 2023	1/1 – 31/12
Beloning in 2023:	€ 71.300
Belaste onkostenvergoedingen:	€ 3.450
Totaal bezoldiging:	€ 74.750
Toepasselijk maximum WNT:	€ 223.000

Opgaaf bezoldiging WNT 2022

In het verslagjaar 2022 is de bezoldiging van de topfunctionaris van de stichting beneden het bezoldigingsmaximum van de WNT gebleven. Naast de topfunctionaris waren er geen andere medewerkers met een inkomen boven de wettelijke norm.

Voor het verslagjaar 2022 betreft deze opgaaf de volgende persoon:

Naam:	S.W.F.M. van Breugel van Van Breugel ArtProjects B.V.
Functies:	Directeur, projectleider
(Fictieve) dienstbetrekking:	Nee
Duur contract in 2022	1/1 – 31/12
Beloning in 2022:	€ 113.000
Belaste onkostenvergoedingen:	€ 3.898
Totaal bezoldiging:	€ 116.898
Toepasselijk maximum WNT:	€ 216.000

5. Grondslagen van balanswaardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, nummer 640 Organisaties-zonder-winststreven.

Algemeen geldt dat, voor zover niet anders is vermeld, de vorderingen en de schulden bij eerste opname zijn gewaardeerd op reële waarde en vervolgens op de geamortiseerde kostprijs (zijnde het te ontvangen of te betalen bedrag rekening houdend met agio of disagio en transactiekosten, indien materieel), en de andere activa en passiva op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen sprake is van transactiekosten worden kortlopende schulden na eerste waardering in het algemeen opgenomen voor bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. Winsten worden slechts verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van de verslagperiode, worden verantwoord indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

De gehanteerde grondslagen van balanswaardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De beschrijving van de grondslagen is herzien.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de relevante verslaggevingsregels van schattingen. Voor zover nodig zijn de aard van de schattingen en daarop betrekking hebbende veronderstellingen toegelicht in de jaarrekening.

De in de verantwoording opgenomen bedragen zijn exclusief omzetbelasting behalve de balansposten Debiteuren, Crediteuren, Te vorderen omzetbelasting dan wel Te betalen omzetbelasting.

Materiële vaste activa worden opgenomen tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten verminderd met lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte technische levensduur dan wel de economische levensduur als deze korter is, rekening houdend met eventuele restwaarden. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dat is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

De voorraden zijn gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van een eventuele voorziening in verband met incourantheid.

Vorderingen zijn opgenomen onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid. Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar, tenzij anders vermeld.

Nog te factureren bedragen en vooruit gefactureerde bedragen worden opgenomen tegen verkoopprijzen exclusief omzetbelasting en nog te ontvangen facturen tegen de inkoopwaarde exclusief omzetbelasting.

Liquide middelen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Binnen het eigen vermogen kunnen reserves worden aangehouden voor specifieke bestemmingen. Toevoegingen aan bestemmingsreserves vinden plaats uit de verdeling van het resultaat. Toevoegingen en onttrekkingen vinden uitsluitend plaats met een bestuursbesluit.

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar, tenzij anders vermeld.

De opbrengsten en de rechtstreeks daaraan toe te rekenen kosten worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben. Subsidies worden verantwoord in het jaar waarvoor deze zijn toegezegd. Bijdragen van derden voor een specifieke activiteit worden toegerekend aan het jaar waarin deze activiteit begint.

Kosten van Presentaties en Manifestaties (voorheen Tentoonstellingskosten geheten) worden verantwoord in het jaar waarin de tentoonstelling begint.

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit de normale bedrijfsactiviteiten, maar die omwille van de vergelijkbaarheid afzonderlijk worden toegelicht op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Mutaties van een eventuele rekening-courantschuld bij de bank worden inbegrepen in de mutaties van het werkkapitaal. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom van operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom van financieringsactiviteiten

6. Toelichting op de balans per 31 december 2023

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Het verloop over de verslagperiode is als volgt:

	Huurdersin- vesteringen	Inventaris	Hardware en software	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 jan. 2023	-	24.660	5.499	30.159
Bij: investeringen	-	-	740	740
Af: afschrijvingen	-	7.140	1.586	8.726
Boekwaarde 31 dec. 2023	-	17.520	4.653	22.173
Aanschafwaarden 31 dec 2023	69.242	233.573	28.169	330.984
Af: cumulatieve afschrijvingen	69.242	216.053	23.516	308.811
Boekwaarden 31 dec. 2023	-	17.520	4.653	22.173
Afschrijvingspercentages	33%	20-33%	20%	

EIGEN VERMOGEN

	2023	2022
	€	€
<i>Bestemmingsreserve Collectiebeleid</i>		
<i>Het verloop over de verslagperiode is als volgt:</i>		
Saldo begin verslagperiode	16.000	10.730
Af: onttrekking in het boekjaar	16.000	10.730
Bij: toevoeging uit het resultaat boekjaar	-	16.000
Saldo einde verslagperiode	-	16.000
<i>Bestemmingsreserve Mediaplein</i>		
<i>Het verloop over de verslagperiode is als volgt:</i>		
Saldo begin verslagperiode	15.000	31.600
Af: onttrekking in boekjaar	15.000	15.407
Bij: toevoeging uit het resultaat boekjaar	15.000	-/- 1.193
Saldo einde verslagperiode	15.000	15.000
<i>Bestemmingsreserve Educatie (mediawijsheid)</i>		
<i>Het verloop over de verslagperiode is als volgt:</i>		
Saldo begin verslagperiode	7.708	14.578
Af: onttrekking in boekjaar	7.708	6.870
Bij: toevoeging uit het resultaat boekjaar	-	-
Saldo einde verslagperiode	-	7.708
<i>Bestemmingsreserve Website</i>		
<i>Het verloop over de verslagperiode is als volgt:</i>		
Saldo begin verslagperiode	5.000	-
Af: onttrekking in boekjaar	5.000	
Bij: toevoeging uit het resultaat boekjaar	-	5.000
Saldo einde verslagperiode	-	5.000
<i>Bestemmingsreserve Museumregistratie</i>		
<i>Het verloop over de verslagperiode is als volgt:</i>		
Saldo begin verslagperiode	-	12.500
Af: onttrekking in boekjaar	-	12.500
Saldo einde verslagperiode	-	-

	2023	2022
	€	€
OVERIGE RESERVES		
<i>Continuïteitsreserve</i>		
<i>Het verloop over de verslagperiode is als volgt:</i>		
Saldo begin verslagperiode	110.000	100.000
Mutaties boekjaar	-	10.000
Saldo einde verslagperiode	<u>110.000</u>	<u>110.000</u>
 <i>Algemene reserve</i>		
<i>Het verloop over de verslagperiode is als volgt:</i>		
Saldo begin verslagperiode	23.385	6.728
Bij: toevoeging restant resultaat boekjaar	<u>41.164</u>	<u>16.657</u>
Saldo einde verslagperiode	<u>64.549</u>	<u>23.385</u>

De reserves staan tot de vrije beschikking van de stichting.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De stichting is gebonden aan de afspraken die zijn gemaakt bij de overdracht van de museum-activiteiten van de Gemeente Hilversum op 4 oktober 2013. In het bijzonder worden genoemd:

- De voortzetting van overeenkomsten met derden;
- De collectie overeenkomst;
- De huur van het gebouw aan de Kerkbrink 6 te Hilversum voor € 167.500 per jaar;

De stichting heeft recht op de voortzetting van bestaande gerelateerde vergunningen, erkenningen, goedkeuringen en toestemmingen van de Gemeente Hilversum. In het bijzonder wordt genoemd de ontheffing van de horecavergunning.

In 2018 is de stichting een operationele lease overeenkomst aangegaan van 60 maandelijkse termijnen van € 278,61. In 2023 is dit contract verlengd met 36 maandelijkse termijnen van € 278,61. Per ultimo 2023 zijn hiervan 5 termijnen verstreken.

7. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

	Werkelijk 2023	Herziene begroting 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
OPBRENGSTEN			
<i>Subsidies</i>			
Gemeente Hilversum basissubsidie *	433.900	433.900	387.136
Gemeente Hilversum programmasubsidie *	265.000	265.000	263.744
	<u>698.900</u>	<u>698.900</u>	<u>650.880</u>
* Structurele opbrengsten.			
<i>Fondsen en bijdragen</i>			
Bijdragen Cultuurfondsen **	68.468	100.000	38.000
Sponsorbijdragen en giften	610	10.000	-
Bijdragen Vriendenstichting	6.000	6.000	6.000
	<u>75.078</u>	<u>116.000</u>	<u>44.000</u>
** Bestemd voor specifieke tentoonstellingen.			
<i>Museum</i>			
Kaartverkoop	111.146	85.000	192.548
Overige opbrengsten	6.392	7.500	24.306
	<u>117.538</u>	<u>92.500</u>	<u>216.854</u>
BEDRIJFSKOSTEN			
<i>Afschrijvingen</i>			
Inventaris	7.140	5.800	7.559
Hardware en software	1.586	2.200	1.626
	<u>8.726</u>	<u>8.000</u>	<u>9.185</u>

	Werkelijk 2023	Herziene begroting 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
Overige bedrijfskosten			
Overige personeelskosten	5.320	-	-
Communicatiekosten	36.590	40.000	48.105
Huisvestingskosten	250.405	241.750	234.569
Organisatiekosten	55.964	60.800	54.845
Kantoorkosten	29.475	27.200	27.529
	<u>377.754</u>	<u>369.750</u>	<u>365.048</u>

Hilversum, 27 maart 2024

Het bestuur:

F.G.J. Voorink (voorzitter)

H.J.A.M. van Boxmeer (penningmeester)

C.J. Knijff (secretaris)

O.P.N. Rabeling-Goelst (bestuurslid)

M. Deijs (bestuurslid)

F.M. van Muiswinkel (directeur)

Bijlagen

Begroting 2024

(vastgesteld door het bestuur op 20 december 2023)

	2024
	Begroting
	€
OPBRENGSTEN	
Subsidies/fondsen en bijdragen	761.200
Opbrengsten museum	106.250
Opbrengsten winkel	15.000
Opbrengsten zalen en horeca	37.500
	919.950
DIRECTE KOSTEN	
Winkel	10.000
Zalen en horeca	8.000
	18.000
BRUTO MARGE	901.950
BEDRIJFSKOSTEN	
Afschrijvingen	3.000
Collectie	5.000
Communicatiekosten	40.000
Salarissen, sociale lasten en overige personeelskosten	183.000
Vergoedingen uitbestede werkzaamheden	84.000
Presentaties en Manifestaties	262.500
Huisvestingskosten	254.650
Organisatiekosten	36.600
Kantoorkosten	33.200
Som van de bedrijfskosten	901.950
EXPLOITATIE RESULTAAT	0

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Museum Hilversum

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2023 van Stichting Museum Hilversum te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Museum Hilversum per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Wet Normering Topinkomens.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2021, de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Subsidiecriteria Kunst en Cultuur Hilversum 2016-2020 en de subsidiebeschikking van de gemeente Hilversum d.d. 30 juni 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023
2. de winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Museum Hilversum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast onze jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag;
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens, inclusief bijlagen.

Wij zijn op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de stichtingsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar stichtingsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 28 maart 2024
Stolwijk Registeraccountants & Belastingadviseurs B.V.

w.g. S.W.J. Stolwijk MSc RA